
Bruk av Global Positioning System, GPS

Prosjekt på Ryggeheimen sykehjem,
1/3 – 1/10 – 10

Av Siv Skaldstad og Elisabeth Refsnes

Bakgrunn for prosjektet

- Kvalitetsforskriften sier bl.a:
    1. Alle skal oppleve respekt, forutsigbarhet og trygghet.
    2. Man skal ha selvstendighet og styre eget liv
    3. Mulighet for samvær, sosial kontakt, fellesskap og aktivitet
    4. Mulighet for varierte og tilpassede aktiviteter
-

Bakgrunn for prosjektet

- Avd. med fysisk spreke personer med ulike demenstyper
  - Flere pasienter ønsket å få bevege seg fritt / komme seg ut.
  - Noen av pasientene ønsket ikke følge av personalet – de ville være fri
  - Personalet kunne ikke alltid være med når pasienten ønsket å gå.
-

Bakgrunn forts.

Ryggeheimen sykehjem

- 6 avd. tilrettelagt for personer med demens, 8 plasser på hver avd.
  - Låste utgangsdører på 4 av avdelingene
  - Pasientene fikk bare bevege seg inne på avdelingen uten følge av personal
  - Personalet hadde kontroll på hvor pasientene oppholdt seg til enhver tid
-

Bakgrunn forts.

- Dette medførte mye aggresjon hos pasienten, både fysisk og verbal aggresjon.
- Mye ble vurdert og prøvd: for eksempel:
  1. Tvangsvedtak for tilbakeholdelse
  2. Tvangsmedisinering

Til sist: Kan GPS hjelpe denne gruppe pasienter som føler seg innestengt?

GPS på sykehjem

- Begynte å undersøke muligheten om å prøve dette på personer med demens
  - Fikk forskjellige og ulike svar
  - § 4A forvirret oss litt
  - Valgte å søke på prosjektmidler og fikk tilslag
  - Kunne sette i gang å prøve ut dette
-

Kan man bruke GPS på sykehjem?

Mange spørsmål dukker opp

- Hva sier lovverket?
  - Hva sier pårørende?
  - Andres erfaring?
  - Etisk dilemma?
  - Personvern?
-

Lovverket

Pasientrettighetsloven

- Nytt kapittel 4 A i pasientrettighetsloven:
Helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelpen
  - Samtykkekompetanse:
    - Med Samtykkekompetanse menes pasientens kompetanse til å ta avgjørelser i spørsmål om helse.
  - Trådte i kraft 1. januar 2009
-

Lovverket

- Legen med annet helsepersonell avgjør om pasienten har samtykkekompetanse og om det er trygt for pasienten og bevege seg fritt.

Loven § 4A – 4 omtaler særskilt noen inngripende tiltak:

- Innleggelse og tilbakeholdelse i helseinstitusjon
  - Varslingssystemer - GPS?
  - Bevegelseshindrende tiltak
-
- Innleggelse, tilbakeholdelse og bevegelseshindrende tiltak, vil alltid anses å være et alvorlig inngripen i en persons liv.
-

Åpne dører

- Prosjektet har medført åpne dører på Ryggeheimen
  - Alle kan gå hvis de ønsker det, de møter ikke en stengt dør.

  - Dette gir mindre følelse av kontroll for personalet
  - Det gir en økt frihetsfølelse for pasienten
-

Refleksjon

Vi måtte spørre hverandre:

- Hva er verst for pasienten, å være innestengt eller at det kanskje skjer en ulykke når man evt. er ute?
  - Hva er det verste som kan skje hvis pasienten går på egen hånd?
-

Pårørende

- Pårørendemøte -alle positive
  - Synes det er flott hvis deres kjære får litt mer frihet til å bevege seg
  - Ønsker at dette skal komme i gang så fort som mulig
  - Veldig positive til GPS sporing
-

Andres erfaringer

- Katinka Gullberg sykehjem i Oslo
  - Har en pasient som bruker GPS
  - Åpne dører
  - Pasientene får bevege seg fritt i hele sykehjemmet
  - Gps blir brukt for å finne pasienten fortere tilbake
-

Etiske dilemmaer

- Hva hvis det skjer en ulykke?
  - Ansvar
  - Hvordan forholder vi oss til det?
  - Hvem er egnet for bruk av GPS
-
- Hvordan forholder vi oss til å miste kontrollen over pasienten?
-

Personvern

- Gps ett hjelpemiddel ikke overvåkingsutstyr
  - Vi ønsker å finne pasienten fortere tilbake når han har vært ute.
  - Prosedyrer for dette
-

MÅL

- Pasienten får føle frihet i trygge rammer og blir funnet dersom han ikke kommer tilbake på egenhånd
-

PRAKTISK BRUK AV GPS

RYGGEHEIMEN SYKEHJEM 2010

GPS - sporingsenhet

SAFE TRACKER/GPS.

Alarm og sporingsenheter.

- Består av moduler som GPS og GMS.
  - En innebygd databrikke som kan motta og formidle informasjon.
  - Dette styres fra en mobiltelefon eller fra en pc www.on-sat.no
  - Innebygd sikkerhet i GPS, ingen andre kan motta informasjonen enn dem som er klaret på forhånd
-

GPS-BRUK

- Se at GPS/Safe Tracker er fulladet.
  - Se at GPS er påsatt (on)
  - Hent telefon som er koblet opp mot GPS
  - Legg eller sett GPS i pasientens lomme/veske/belte
  - Ring sporingsenheten når du lurer på hvor den er
  - Du får SMS tilbake etter 2-5 min.
-

GPS-BRUK

- Åpne SMS melding
  - Trykk nedover til http..... å åpne
  - Trykk gå til...det kommer opp et kart, du ser hvor GPS befinner seg
  - Du kan gjenta oppringningen så ofte du ønsker
-

Brukervennlighet.

Positive

- Lett å bruke.
- Liten.
- Gps er til å stole på.
- Finner Gps/ pasient fortere tilbake.
- Godt hjelpemiddel.

Negative

- Kan ikke festes på pasienten
  - Ikke sikre på at GPS ikke blir lagt igjen
-

ERFARINGER

- Basert på to pasienter i prosjektperioden
  - Gps skulle være et hjelpemiddel, ikke overvåking.
  - Pårørende ble innformert om Gps
  - Personalet fikk en undervisningsdag.
  - En har ansvar for Gps+ tlf og evt. henting av pasient, når Gps er ute
  - Registrering av klær, utseende til pasient o.l
-

ERFARINGER FORTS.

- Hvis ikke bil er tilgjengelig, kan vi bruke taxi
- Hvis pasienten ikke blir funnet etter en time, kontakt politiet!

*DETTE ER ET VELDIG GODT
HJELPEMIDDEL FOR NOEN AV VÅRE
PASIENTER*

TAKK FOR
OPPMERKSOMHETEN

